

UN COMPROMÍS D'ACCIÓ CONJUNTA DELS AJUNTAMENTS DEL BAIX BESÒS I LA COORDINADORA VEÏNAL BAIX BESÒS

L'hora del Baix Besòs

La crisi social i econòmica que vivim des de fa anys, més les conseqüències de la pandèmia de la COVID-19 i la evident crisi energètica i ecològica, fan urgent la suma d'esforços en el conjunt de les nostres ciutats i barris.

Al Baix Besòs, aquesta època de crisi entrelaçades es manifesta amb conseqüències persistents per als col·lectius més vulnerables: assentaments, habitatges que necessiten rehabilitació o amb deficiències estructurals, índexs comparatius de pobresa o de nivells d'estudis inferiors respecte a l'Àrea Metropolitana, llocs on el transport públic encara és insuficient, i ruptures urbanes que aïllen barris respecte al continu urbà.

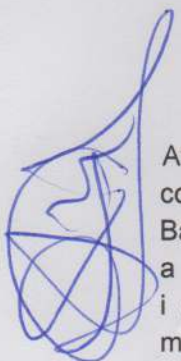
Davant aquesta situació, necessitem un ampli acord amb inversions en polítiques de benestar que siguin complementàries a les respostes als problemes estructurals. La rehabilitació d'habitatge, la millora del transport públic, les comunicacions entre costat i costat del riu i la creació de treball de qualitat vinculat a polítiques de formació en nostres barris, són respostes justes i urgents. Per tant, necessitem un esforç inversor mancomunat de les estructures municipals i supramunicipals per a superar el repte i la necessitat del reequilibri de rendes i una major justícia espacial.

L'acord entre els Ajuntaments i la Generalitat per a fer convergir recursos i realçar el paper del Consorci del Besòs com a eina de gestió i coordinació dels programes entorn de la millora d'aquesta zona, és un primer pas important que permetrà articular esforços alentorns de les polítiques socials i urbanes en la zona. La construcció de la Coordinadora Veïnal del Baix Besòs ha donat un impuls a la comprensió global del territori en agrupar necessitats i reptes des d'una visió conjunta i compartida del moviment veïnal.

Des de aquest marc, el present document estableix els compromisos d'una acció conjunta i estratègica dels cinc Ajuntaments de l'àrea del Baix Besòs, amb la incorporació de la visió del moviment associatiu veïnal. Els eixos i temes abordats són el resultat d'un procés de prioritització i definició que aposta per un nou model de cogovernança a l'àrea, capaç d'assumir els reptes estructurals de la zona Besòs.

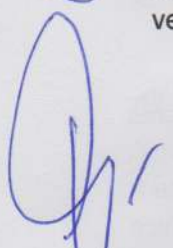
1. Sobre la delimitació territorial de la zona del Baix Besòs

Els Ajuntaments de Badalona, Barcelona, Montcada i Reixac, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet i la Coordinadora Veïnal del Baix Besòs acorden que l'àmbit geogràfic d'actuació conegut des d'ara com a "Baix Besòs" es correspon a la ciutat de Barcelona (districtes de Nou Barris, Sant Martí i Sant Andreu) així com la totalitat dels termes municipals de Badalona, Montcada i Reixac, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet.

2. Acord sobre governança compartida a l'àrea del Baix Besòs

Atesa la singularitat, la importància en la metròpolis, la seva àrea geogràfica, la realitat territorial compartida, la població que la integra i la seva realitat socioeconòmica, els municipis de Barcelona, Badalona, Montcada i Reixac, Sant Adrià del Besòs i Santa Coloma de Gramenet, es comprometen a consensuar i desenvolupar un nou model de governança compartida, dotada de plena autonomia i capacitat per desenvolupar, gestionar i transformar el Baix Besòs, capaç de desplegar els mecanismes i òrgans necessaris per a garantir la participació estable i sostenible del teixit associatiu veïnal, qui accepta i es compromet com a Coordinadora Veïnal del Baix Besòs.

3. Compromisos sobre la millora mediambiental

3.1. Reconèixer que el Besòs és un únic riu des del seu naixement fins a la desembocadura; que la depuració de les seves aigües i la naturalització de la llera i els seus entorns són un objectiu a compartir per totes les institucions; i que s'ha de treballar com unitat d'acció amb la resta d'actors que conflueixen en el riu.

3.2. Garantir que l'àmbit d'intervenció del nou Observatori Ambiental del Besòs per al control ambiental inclogui a tota la zona del Baix Besòs.

3.3. Instar a les Administracions corresponents a executar, amb la màxima urgència la descontaminació de solars i sòl de la ZMT de la platja dels litorals de Badalona i Sant Adrià el Besòs, repercutint els costos a qui li correspongui, segon el principi del que contamina, paga. També començar un procés de re-naturalització de les platges del litoral del Baix Besòs.

3.4. Instar la Generalitat a fer complir la sentència sobre la cimeterra de l'empresa Lafarge a Montcada i Reixac.

3.5. Encarregar a la Diputació de Barcelona, a l'AMB o a la Conselleria de Territori i Transformació Digital, l'elaboració d'un Pla director urbanístic de la Serralada de la Marina i la tramitació del planejament derivat, amb la constitució de una taula de treball amb la Coordinadora per a definir propostes urbanístiques i de mobilitat en la zona.

3.6. Donar impuls a les energies renovables i a la mobilitat sostenible, especialment del transport públic, que comporti la reducció progressiva dels vehicles contaminants.

3.7. Davant l'actual situació de sequera, instar l'ACA i l'ATLL a solucionar la pèrdua d'aigua potable en la conducció de Cardedeu a Barcelona Metropolitana. Mentrestant que es resolgui, coordinar l'ampliació de dipòsits (G4 Montigalà Badalona) per al seu aprofitament en reg de parcs i jardins.

4. Compromisos sobre la millora del teixit productiu

4. 1. Encarregar, a través del Consorci del Besòs, la realització d'una diagnosi del conjunt de teixits productius i els polígons del Baix Besòs per promoure els plans derivats amb especial atenció a la incorporació de les dones al mercat laboral en condicions d'igualtat i qualitat. Concretament, s'han de desenvolupar estudis, polítiques i estratègies per eradicar la bretxa salarial que sorgeix per una qüestió de rols històrics; flexibilitzar la carrera laboral i fomentar la igualtat entre homes i dones. Per això, s'han de desplegar recursos per a afavorir la conciliació, el repartiment i el suport de les tasques de cura.

4.2. Consensuar, en el marc del Consorci del Besòs, el Pla que faci realitat la ubicació en el territori de l'oferta de tots els serveis bàsics del "Sistema de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya", considerant la creació d'un "Centre Integrat de Formació Professional", del "Consell de la FP del Baix Besòs" i la ubicació de l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya en la zona.

4.3. Dissenyar i executar programes i experiències per a donar impuls al comerç local i la seva protecció com a eina de cohesió social.

5. Compromisos sobre la millora urbanística i d'infraestructures del territori

5. 1. Crear una taula de treball i coordinació amb la Coordinadora sobre les propostes a incorporar al Pla Director Urbanístic Metropolità (PDUM), que tinguin en compte una visió compartida del Baix Besòs.

5.2. Exigir el compliment de les modificacions recollides en el PDI 2021-30 vinculades a la xarxa de metro i TRAM.

5.3. Demanar la incorporació en el PDI 2031-40 de la ampliació de T4 fins a Badalona Rodalies, i el trasllat cap a l'interior de la línia de rodalies R1 des de La Sagrera i en el seu pas per Sant Adrià del Besòs i Badalona.

5. 4. Desenvolupar un pla d'actuació urgent sobre les ruptures urbanes del Baix Besòs prioritzant:

-
- La realització del lateral de la C-31 al seu pas pel barri de Sant Crist.
 - La transformació de la C31, per tal de revertir l'efecte barrera i la contaminació atmosfèrica i acústica.
 - De la zona de Montcada i Reixac, que parteix de la diagnosi prèvia de l'estudi de Barcelona Regional.
 - Reducció i millora de la contaminació acústica i ambiental de la B20.
 - La millora dels accessos de transport públic al campus de Can Ruti.

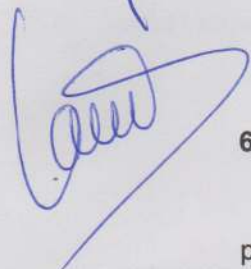

5.5. Treballar de forma proactiva en la definició d'un projecte consensuat amb la ciutadania, concret i executable de nous usos de les Tres Xemeneies i la sala de màquines, que inclogui i respongui a les necessitats socials de l'entorn. A més, es demana que la Generalitat tingui en compte les al·legacions i propostes del moviment veïnal.

5.6. Treballar conjuntament sobre el desenvolupament urbanístic de l'àmbit de Besòs Central amb la redacció d'un PDU.

5.7. Elaborar un pla d'etapes i una previsió pressupostària que garanteixi la connexió, amb ponts per a vianants, entre Santa Coloma de Gramenet i Barcelona, d'acord amb els interessos de totes dues localitats, així com la realització de les dues passeres projectades en el planejament urbanístic del barri de La Catalana (Sant Adrià) que no han estat executades.

5.8. Realitzar de forma urgent i independent del PDU3X el trasllat del Col·lector de Llevant cap a l'interior per assegurar el seu funcionament i servei i evitar possibles desastres mediambientals per la seva exposició als temporals.

6. Compromisos sobre la reducció de la vulnerabilitat social

6.1. Treballar coordinadament, en el marc del Consorci del Besòs, les respostes i polítiques de benestar social focalitzades en les situacions de caràcter supramunicipal que afectin la zona del Baix Besòs.

6.2. Demanar a la Generalitat el finançament d'un Pla de Barris, i comptar amb la participació de la Coordinadora en seva la implantació, per part de l'AMB i de la Generalitat, del programa de Pla de Barris. El programa ha d'incorporar la dimensió urbanística i social en una escala eficaç per a dotar-lo de sentit transformador per a la zona.

6.3. Incrementar la plantilla de mediadors i mediadores comunitàries i la creació de Taules de convivència amb dotació de mitjans suficients per exercir les seves funcions.

6.4. Per una seguretat integral en el marc de l'àmbit del Baix Besòs, cal crear i coordinar tot l'àmbit de mecanismes de caràcter metropolità, en la gestió de les qüestions de seguretat integrals. Especialment, les relacionades amb l'espai públic, i també la necessitat de dissenyar i treballar en un protocol, que faci possible la coordinació dels cossos de seguretat de les ciutats, que formen part de l'àmbit del Baix Besòs.

6.5. Instar la Generalitat de Catalunya a construir o ampliar les infraestructures de salut pendents a tot el Baix Besòs.

6.6. Desplegar, als barris, actuacions per a construir col·lectivament veïnatges on la perspectiva de gènere i el benestar de les veïnes siguin una prioritat (ex. Barris Violetes). Especialment, pel que fa al disseny i la transformació urbanística de les nostres viles amb perspectiva de gènere, la socialització de les cures i la participació de les dones en la vida associativa i del moviment veïnal, i la coordinació d'accions col·lectives en el nostre territori per lluitar contra la desigualtat retributiva que pateixen les dones.

6.7. Dissenyar, planificar i executar accions de forma coordinada entre tots els municipis, per lluitar i eradicar la violència masclista.

7. Compromisos sobre la millora de les polítiques d'habitatge

7. 1. Elaborar, en el marc del Consorci del Besòs, un Pla d'Habitatge del Baix Besòs, que inclogui respostes a les persones que, per la seva situació d'irregularitat, no accedeixen a les ajudes actuals en habitatge.

7.2. Els Ajuntaments es comprometen a gestionar un acord, amb la resta d'institucions corresponents, per dotar de recursos i previsió d'etapes per la rehabilitació integral, que respongui a l'infra-habitatge de la zona amb abordatges holístics vinculats a polítiques socials amb especial atenció l'assentament del Pla del Besòs i el barri del Besòs a Barcelona.

7.3. Desplegar estructures i recursos de suport coordinades entre els municipis per a l'atenció a les dones víctimes de violència masclista en relació amb polítiques d'habitatge.

Sant Adrià del Besòs, 1 de desembre de 2022

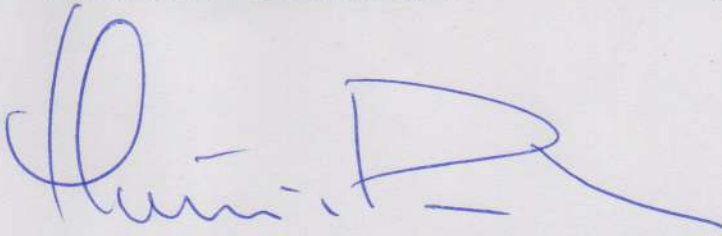
Rubén Guijarro Palma

Alcalde de Badalona

Laura Campos Ferrer

Alcaldessa de Montcada i Reixac

Núria Parlon i Gil

Alcaldessa de Santa Coloma de Gramenet

Ada Colau i Ballano

Alcaldessa de Barcelona

Filo Cañete Carrillo

Alcaldessa de Sant Adrià del Besòs

Pepe Sánchez Mellado

President Coordinadora Veïnal Baix Besòs